

Dečije oči

Posmatrati dečije oči da bi
se otkrio problem sa vidom

www.decijeoci.org

u 8 jezika

Fondacija Azil za slepe

Donacija za vid, donacija za život.

CCP 10-2707-0

Dizajn i tekst : Dr P.-F. Kaeser et Dr N. Voide

Grafički dizajn : studio KO, Yverdon-les-Bains

Izdavanje brošure pomogao Fond Ingvar Kamprad

© 2014 Oftalmološka bolnica Jules-Gonin, Lausanne

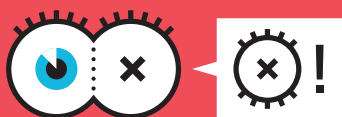
Umnožavanje dozvoljeno uz navođenje izvora :

Hôpital ophtalmique Jules-Gonin, www.ophtalmique.ch

**Hôpital ophtalmique
Jules-Gonin**

Service universitaire d'ophtalmologie
Fondation Asile des aveugles

Deca se retko žale na probleme
sa vidom, iako ne vide dobro.

Rano otkrivanje je važno,
jer očni problemi, ako se ne reše,
mogu dovesti do trajnog gubitka vida.

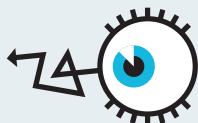
Kako prepoznati problem sa vidom ?

Ako primetite jedan od ovih znakova, konsultujte pedijatra ili oftalmologa (koji po mogućnosti saraduje sa ortoptičarem).

Kakve su oči vašeg deteta ?

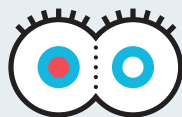
nisu međusobno pravilno usmerene, stalna ili povremena razrokost. *Ako primetite stalnu i iznenadnu razrokost kod vašeg deteta : hitni pregled!*

veoma nestabilne, stalno se pomeraju

kapak gotovo u potpunosti prekriva jedno oko

na fotografiji sa blicem, jedno oko ima crveni odsjaj, a drugo beli

kapci su crveni, grubi i ispucali, ili otečeni

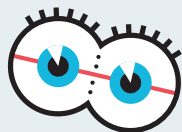

suzne ili crvene su (iritirane)

Šta radi vaše dete ?

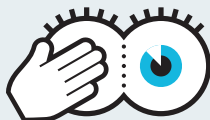
Ne gleda vas, ne prati
pokrete predmeta

Neobičajno
naginje glavu

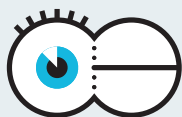
Ne reaguje kada iz tame
pređe u svetlost

Zatvori ili sakrije
jedno oko

Mного trlja oči

Učestalo trepće

Svetlost mu
mного smeta

Poteško čita ili približava
predmete očima

Previše se beči

Šta kaže vaše dete ?

„oči me svrbe“
„oči me peku“
„ne vidim dobro“

Nakon rada izbliza ili nakon škole, kaže :

„boli me glava“
„vrti mi se u glavi“
„muka mi je“

„sve je mutno“
„vidim duplo“

Ne zaboravite
da slab vid
može proći
neprimećeno!

Postoje li problemi sa vidom u porodici?

Ako roditelji, braća ili sestre imaju problem sa vidom, veće su mogućnosti da i dete pati od toga.

U tom slučaju, preporučuje se kontrola kod oftalmologa tokom prve godine života.

Prvi jednostavni test vida

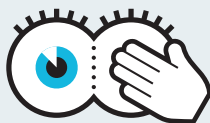
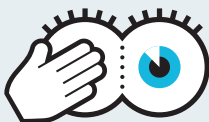

Ako samo jedno oko ne vidi dobro, dete se prilagođava i problem može proći nezapažen.

Zbog toga je važno proveriti dali dete jednako vidi na oba oka.

Kod bebe:

Sakriti jedno oko...

Zatim drugo...

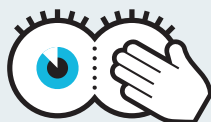
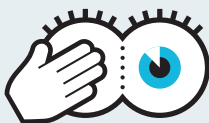
Dali na obe strane isto reaguje?

Dali plače kada mu jedno te isto oko sakrijete?

Kod većeg deteta :

Sakriti jedno oko...

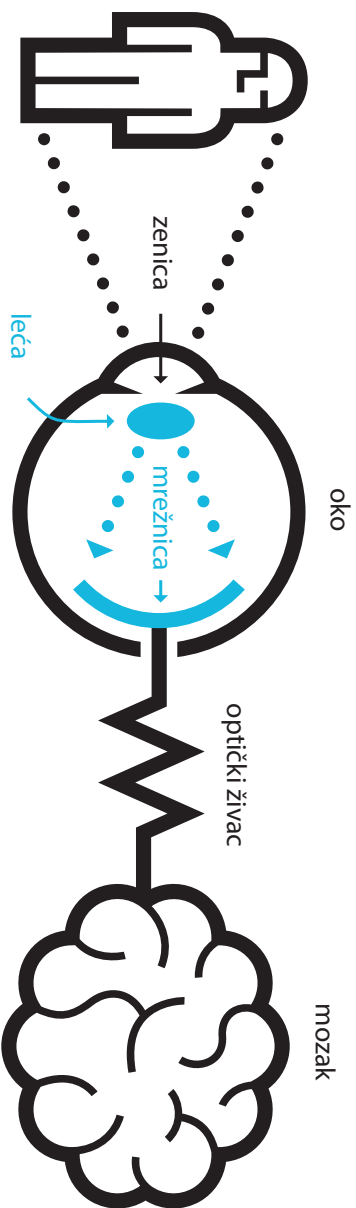
Zatim drugo...

Dali uspeva da vidi manje
slike sa oba oka ?

Obavite test na poleđini brošure
(obratite pažnju na male
prostore između prstiju :
ne sme moći da „viri“)

Konsultujte
svog pedijatra ili
oftalmologa ako
smatrate da postoji
razlika u vidu
između oba oka.

Kako se formira vid ?

Kako se vid razvija kod dece?

Vid kod dece pri rođenju nije sazreo.

On se postepeno razvija do školske dobi.

Rođenje : vid je mutan (5% od vida odrasle osobe) i crno-beo. Novorođenče vidi uglavnom izbliza predmete koji su u velikom kontrastu, a i njegovo vidno polje je veoma malo.

2-3 meseca : dojenče može fiksirati pogled, pratiti lice svoje mame, pa i predmete; odgovara na osmehe. Opaža i razlikuje boje.

3-9 meseci : oči se usklađuju, što omogućava bebi da vidi reljef (3D). Počinje da opaža detalje.

1 godina : vid je još uvek mutan, procenjen na oko 30-40% od vida odrasle osobe. Koordinacija između očiju i ruku se poboljšava

4 godine : mrežnica je u potpunosti razvijena, ali je vid procenjen na samo oko 60%.

7 godina : vid je kao i kod odrasle osobe (100%), ali se razvoj njegovog „detaljnog“ vida i dalje nastavlja.

Zašto je važno da oba oka vide dobro?

Oba oka se takmiču u celom procesu razvoja vida.

Ako jedno oko vidi slabije ili ako postoji razrokost

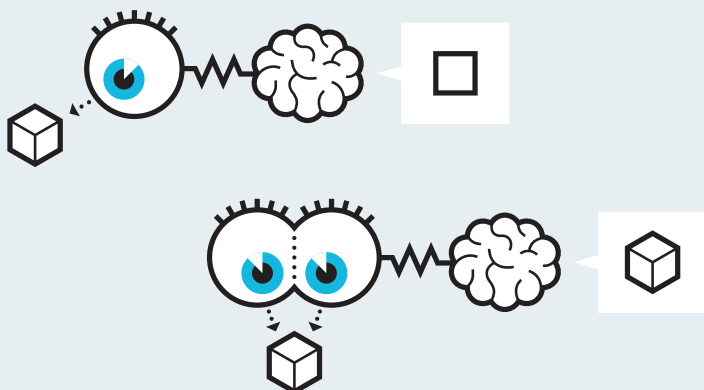
na jedno oko, mozak ga može

„zanemariti“ koristeći informacije od samo „dobrog“ oka. To se

zove ambliopija i pogađa 5-10% dece

S obzirom da su oba oka jedno pored drugog, oni mozgu daju dve odvojene slike.

Mozak ih spoji i tako stvara 3D sliku. Dakle, oba oka su potrebna da bi se dobro video reljef.

Šta uraditi ako jedno oko vidi slabije ?

Kako lečiti ambliopiju?

Lečenje podrazumeva 3 dela :

1. Dati sliku oku : operisati kapak koji u potpunosti pokriva oko, ukloniti neprozirnost iz prozirnih sredina oka (na primer kataraktu)...
2. Očistiti sliku : staviti naočare ako je potrebno
3. Prisiliti mozak da koristi „slabo“ oko : najčešće prekrivajući „bolje“ oko sa flasterom nekoliko sati na dan.

Od neke određene dobi, nije više moguće naučiti mozak da „gleda“ sa oba oka.

Zbog toga, rano otkrivanje je neophodno.

Što se lečenje započne ranije, to je brže i efikasnij.

Primeri problema sa vidom

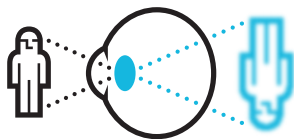

Kratkovidost

Oko je predugo i vidi mutno na daljinu.

Dalekovidost

Oko je prekratko i vidi mutno na blizinu. Do određene vrednosti, oko može da nadoknadi praveći fokus (prilagođavanje), ali to može da uzrokuje umor ili čak razrokost.

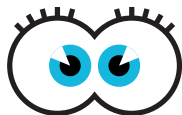

Astigmatizam

«Staklo» od oka, rožnica, ima neravnu formu, što stvara mutnu sliku.

Razrokost

Oči nisu pravilno usmerene : jedno oko je usmereno unutra, vani ili vertikalno.

Katarakta

“Objektiv” oka, leća, je prozirna, stvarajući замуćenje slike.

Svi ovi problemi mogu stvoriti ambliopiju, slab vid na jedno oko.

Kako izabrati naočare za dete?

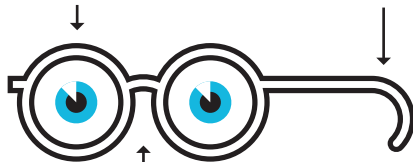
Dečiji „svet“ je pred njima, ali takođe iznad njih : dete podiže oči da bi vas video na primer. Pored toga, dete mnogo više mrda od odrastlih.

Tri stvari su neophodne :

Velika stakla da bi dete uvek gledalo kroz njih, čak i ako gleda u vis

Obratite pažnju na sunce!

Dobro oslanjanje na nos da naočari ne bi klizile

Obratite pažnju na sunce!

Objektiv oka, leća, je prozirna do dobi od 9 godina i ne štiti od sunca.

Dakle, deca trebaju nositi naočare kada su mnogo izložena na suncu, kraj jezera ili na planini, na primer.

Test vida za dete

Pokriti jedno oko, pa drugo... Uspeva li videti male slike na oba oka?

Postoje brojni oftalmološki testovi koji omogućavaju da se odredi da li je vid dovoljno oštar.

Ovaj test je slobodna interpretacija standardiziranih testova i služi samo za otkrivanje razlika u vidu između očiju.